

Sveučilište u Rijeci
ODJEL ZA INFORMATIKU
Radmile Matejčić 2, Rijeka
Akademska 2020./2021. godina

OPERACIJSKA ISTRAŽIVANJA 2

Studij:	Diplomski studij informatike – jednopredmetni (nastavnički smjer)
Semestar:	2. semestar
Web stranica predmeta:	http://www.inf.uniri.hr , https://canvas.instructure.com
ECTS bodovi:	6
Nastavno opterećenje:	2 + 2

Nositeljica predmeta:

Doc dr. sc. Martina Holenko Dlab
e-mail: mholenko@inf.uniri.hr
Ured: Radmile Matejčić 2, O-416
Vrijeme konzultacija: po dogovoru e-mailom

OPERACIJSKA ISTRAŽIVANJA 2

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

- Pravilno tumačiti i analizirati pojmove teorije problema raspoređivanja, teorije stabala odlučivanja, cjelobrojnog programiranja, teorije redova čekanja i teorije mreža.
- Pravilno primijeniti metoda teorije problema raspoređivanja, razlomljenog programiranja, teorije stabala odlučivanja, cjelobrojnog programiranja, teorije redova čekanja i teorije mreža.
- Upoznati teorijsku osnovu, metode i tehnike operacijskih istraživanja s posebnim naglaskom na područja iz prakse na koja se ova znanja mogu primijeniti. Na taj način studenti se osposobljavaju za prepoznavanje problema i izbor adekvatnih metoda i tehnika operacijskih istraživanja za njegovo rješavanje.
- Koristiti literaturu koja se bavi problemima operacijskih istraživanja.
- Koristiti programske alate koji podržavaju metode i tehnike operacijskih istraživanja.

Korespondentnost i korelativnost programa

Operacijska istraživanja 2 su u korelaciji s Operacijskim istraživanjima 1 te s matematičkim kolegijima: Matematika 1, Matematika 2, Matematika 3, Vjerojatnost i statistika, Diskretna matematika.

Okvirni sadržaj predmeta

Problem raspoređivanja i metode rješavanja. Cjelobrojno programiranje i metode rješavanja. Dinamičko programiranje Primjena stabla odlučivanja kod problema operacijskih istraživanja. Teorija redova čekanja. Osnovne karakteristike problema reda čekanja. Klasifikacije problema reda čekanja. Jednokanalni i višekanalni problemi redova čekanja.

Teme za predavanja:

1. Problem raspoređivanja
2. Cjelobrojno programiranje
3. Analiza podataka u operacijskim istraživanjima
4. Dinamičko programiranje
5. Osnovne karakteristike problema redova čekanja
6. Parametri redova čekanja
7. Klasifikacija redova čekanja
8. Jednokanalni redovi čekanja s neograničenim i ograničenim vremenom čekanja
9. Višekanalni redovi čekanja s neograničenim i ograničenim vremenom čekanja.

Teme za vježbe:

1. Problemski zadaci - Metoda raspoređivanja
2. Cjelobrojno programiranje - Metoda Gomory
3. Cjelobrojno programiranje - Metoda grananja i ograđivanja
4. Analiza podataka u operacijskim istraživanjima
5. Problemski zadaci - Stabla odlučivanja
6. Problemski zadaci - Jednokanalni redovi čekanja
7. Problemski zadaci - Višekanalni redovi čekanja

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

- Predavanja
- Vježbe
- Samostalni zadaci
- Konzultacije
- E-učenje

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

1. Z. Babić, Linearno programiranje, Ekonomski fakultet Split, 2005.
2. D. Barković, Operacijska istraživanja, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet, Osijek, 2001.
3. D. Kalpić, V. Mornar, *Operacijska istraživanja*, Zeus, Zagreb, 1996.
4. Materijali za učenje dostupni u sustavu za učenje.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

1. Z. Babić, Modeli i metode poslovnog odlučivanja, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2011.
2. A. C. Chiang, Osnovne metode matematičke ekonomije, MATE, Zagreb, 1994. (prijevod s engleskog)
3. Ravindran, Phillips, Solberg, Operations Research, John Wiley&Sons, New York, 1997.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Kroz ustrojeni sustav osiguranja kvalitete Odjela za informatiku.

Mogućnost izvođenja na stranom jeziku

Ne

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Postaviti matematički model raspoređivanja i primijeniti metodu raspoređivanja na probleme iz prakse.
2.	Primijeniti pojmove stabla odlučivanja na rješavanje određenih problema operacijskih istraživanja.
3.	Primijeniti teoriju i metode cjelobrojnog programiranja na rješavanje problema operacijskih istraživanja.
4.	Razlikovati i objasniti temeljne pojmove iz teorije redova čekanja.
5.	Riješiti probleme iz jednokanalnih i višekanalnih redova čekanja.
6.	Upoznati ostale teorijske podloge, metode i tehnike operacijskih istraživanja s posebnim naglaskom na područja iz prakse na koja se ova znanja mogu primijeniti.

AKTIVNOSTI I OCJENJIVANJE STUDENATA

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS	ISHODI UČENJA	SPECIFIČNA AKTIVNOST	METODA PROCJENJIVANJA	BODOVI MAX.
Pohađanje nastave	1	1.-6.	Prisutnost studenata	Popisivanje (evidencija)	0
Domaće zadaće	2	1.-5.	Rješavanje problemskih zadataka ili pisanje kraćeg pisanog rada	0-10 bodova po zadaci, ovisno o stupnju točnosti i potpunosti	20
Kontinuirana provjera znanja	2	1.-6.	Dva kolokvija (online testa)	Do 25 bodova po kolokviju, ovisno o stupnju točnosti	50
Završni ispit	1	1.-6.	Izrada projektnog zadatka	0-30 bodova prema definiranim kriterijima	30
UKUPNO	6				100

Obveze i vrednovanje studenata

1. Pohađanje nastave

Nastava se odvija uz pomoć sustava za e-učenje. Studenti su dužni koristiti sustav za e-učenje gdje se objavljuju informacije o kolegiju, materijali za učenje, pitanja za ponavljanje i zadaci za vježbu, zadaci za domaće zadaće te obavijesti vezane za izvođenje nastave (putem foruma).

2. Domaća zadaća

Tijekom semestra studenti će izrađivati dvije domaće zadaće koje će uključivati problemske zadatke iz sadržaja vježbi. Pojedinom zadaćom je moguće skupiti do 10 bodova.

3. Kolokviji

Dva puta u tijeku semestra održat će se kolokviji. Kolokviji će uključivati pitanja iz teorije i problemske zadatke iz vježbi. Da bi student pristupio kolokviju treba predati domaću zadaću koja mu prethodi. Kolokviji se vrednuju ovisno o stupnju točnosti i potpunosti (maksimalan broj bodova je 25). Na kolokvijima **nema praga prolaska**.

3. Završni ispit - Projektni zadatak

Studenti će izrađivati projektni zadatak, samostalno ili u manjoj grupi, te ga prezentirati nastavniku. Zadatak se izrađuje uz obavezne konzultacije s nastavnikom (oko odabira teme i procesa izrade). Izradom zadatka student može skupiti do 30 bodova. Za prolaz na završnom ispitu student treba ostvariti barem 50% bodova (minimalno 15).

Ocjenjivanje

Kontinuiranim radom tijekom semestra na prethodno opisani način studenti mogu ostvariti najviše 70 ocjenskih bodova, a da bi mogli pristupiti završnom ispitu moraju ostvariti 50% i više bodova (minimalno 35).

Studenti koji su skupili najmanje 35 ocjenskih bodova mogu pristupiti završnom ispitu.

Ukoliko je završni ispit prolazan, skupljeni bodovi će se pribrojati prethodnima i prema ukupnom rezultatu formirati će se pripadajuća ocjena. U suprotnom, student ima pravo pristupa završnom ispitu još 2 puta (ukupno do 3 puta).

Konačna ocjena

Donosi se na osnovu zbroja svih bodova prikupljenih tijekom izvođenja nastave prema sljedećoj skali:

A – 90% - 100%	(ekvivalent: izvrstan 5)
B – 75% - 89,9%	(ekvivalent: vrlo dobar 4)
C – 60% - 74,9%	(ekvivalent: dobar 3)
D – 50% - 59,9%	(ekvivalent: dovoljan 2)
F – 0% - 49,9%	(ekvivalent: nedovoljan 1)

Ispitni rokovi:

21.6.2021.

6.7.2021.

7.9.2021.

14.9.2021.

RASPORED NASTAVE U AKADEMSKOJ GODINI 2020./2021. – ljetni (II.) semestar

Nastava će se na predmetu odvijati prema sljedećem rasporedu:

Tjedan	Datum	Tema		Nastava	Izvođač
1.		P, V	Uvod u kolegij		M. Holenko Dlab
2.		P	Metoda raspoređivanja		M. Holenko Dlab
2.		V	Rješavanje problemskih zadataka (metoda raspoređivanja)		M. Holenko Dlab
3.		P	Cjelobrojno programiranje: Metoda Gomory		M. Holenko Dlab
3.		V	Rješavanje problemskih zadataka (metoda Gomory)		M. Holenko Dlab
4.		P	Cjelobrojno programiranje: Metoda grananja i ograđivanja		M. Holenko Dlab
4.		V	Rješavanje problemskih zadataka (metoda grananja i ograđivanja)		M. Holenko Dlab
5.		P, V	Rješavanje problemskih zadataka - Priprema za 1. kolokvij DZ		M. Holenko Dlab
6.		P, V	1. kolokvij		M. Holenko Dlab
7.		P	Ponavljanje matematičkih pojmova		M. Holenko Dlab
7.		V	Rješavanje problemskih zadataka (analiza podataka)		M. Holenko Dlab
8.		P	Dinamičko programiranje		M. Holenko Dlab
8.		V	Rješavanje problemskih zadataka (stabla odlučivanja)		M. Holenko Dlab
9.		P	Uvod u teoriju redova čekanja. Osnovne karakteristike problema redova čekanja. Parametri redova čekanja.		M. Holenko Dlab
9.		V	Rješavanje problemskih zadataka (redovi čekanja)		M. Holenko Dlab
10.		P	Klasifikacija redova čekanja. Jednokanalni redovi čekanja s otkazom i redovi čekanja s ograničenim vremenom čekanja.		M. Holenko Dlab
10.		V	Rješavanje problemskih zadataka (jednokanalni redovi čekanja)		M. Holenko Dlab
11.		P	Višekanalni redovi čekanja s neograničenim vremenom čekanja. Višekanalni redovi čekanja s ograničenim vremenom čekanja.		M. Holenko Dlab
11.		V	Rješavanje problemskih zadataka (višekanalni redovi čekanja)		M. Holenko Dlab
12.		P, V	Rješavanje problemskih zadataka - Priprema za 2. kolokvij DZ		M. Holenko Dlab
13.		P, V	2. kolokvij		M. Holenko Dlab
14.		P, V	Odabir tema projektnih zadataka		M. Holenko Dlab
15.		P, V	Konzultacije – izrada projektnih zadataka		M. Holenko Dlab

P – predavanja V – vježbe

Napomena: Moguće su manje izmjene rasporeda nastave. Za nove verzije rasporeda potrebno je pratiti obavijesti u e-kolegiju.